

Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n
hallitusohjelmataavoitteet 2023–2027

Tarvitsemme toimivia työmarkkinoita ja riittävästi osaajia

Suomalaisten tarvitsemat hyvinvointipalvelut turvataan parhaiten huolehtimalla julkisen talouden tasapainosta, toimivista työmarkkinoista ja henkilöstön riittävydestä. Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT katsoo, että tulevan hallituskauden isoja kysymyksiä ovat hyvinvointipalveluiden kustannukset, työllisyysasteen nosto ja toimivien työmarkkinoiden, työrauhan sekä henkilöstön saatavuuden turvaaminen.

KT:n ratkaisut lyhyesti

✓ **Kunta- ja hyvinvointipalvelut** on järjestettävä tuloksellisesti niin, että samalla huomioidaan julkisen talouden tasapaino ja toimivat työmarkkinat.

✓ **Työllisyysaste** pitää nostaa 80 prosenttiin. Tämän saavuttamiseksi muun muassa sosiaaliturvaa tulee uudistaa ja alentaa kynnystä työllistämiseen.

✓ **Työmarkkinoiden toimivuus ja työrauha** tulee varmistaa. Tarvitsemme pelisääntöjä työtaisteluille ja turvaa kansalaisille. Siksi Suomeen tarvitaan potilasturvallisuuslaki.

✓ **Henkilöstön saatavuus** tulee turvata. Henkilöstön kelpoisuusvaatimuksia ja mitoituksia tulee arvioida uudelleen. Koulutusten aloituspaikkoja tulee lisätä, työperäistä maahanmuuttoa sujuvoittaa ja työuria pidentää.

Jatkuu →

**KT – yhteistyötä
hyvinvoinnin, kestävän talouden
ja työelämän puolesta.**

KT edistää kuntien, hyvinvointialueiden sekä niiden yritysten ja yhteisöjen menestystä työnantajina.

n.450
jäsenyhteisöä

Jäsenyhteisöissä
430 000
palkansaajaa

75 % vakinaisia
25 % määräaikaisia

Jäsenyhteisöjen
henkilöstömenot
22,3 mrd

josta palkat 17,9 mrd ja
työnantajamaksut 4,4 mrd

Tavoite 1

Huolehditaan julkisen talouden tasapainosta ja toimivista työmarkkinoista

✓ **Kunta- ja hyvinvointipalveluita on järjestettävä tuloksellisesti huomioiden julkisen talouden kestävyys ja työmarkkinoiden toimivuus. Palveluiden kustannukset tulee sovittaa yleiseen taloustilanteeseen ja yhteiskunnan kantokykyyn.**

- Hallituksen talouspolitiikan pitää tuoda kuntien ja hyvinvointialueiden talouteen vakautta ja ennustettavuutta. Työvoimakustannuksia ei pidä lisätä lisävelvoitteilla tai uusilla normeilla.
- Hyvinvointialueiden ja kuntien perusrahoituksesta on huolehdittava. Valtion on korvattava täysimääräisesti kaikki muutoskulut, joita aiheutuu hyvinvointialueuudistuksesta ja työllisyyspalveluiden siirtämisestä kuntien hoidettavaksi.
- Palkkaharmonisoinnin aiheuttamat kustannukset tulee kattaa siten, että palvelujen laatu ja saataavuus säilyvät.
- Kunta- ja hyvinvointialueuudistajien 3,5 prosenttisyksikköä yksityisiä työnantajia korkeampaa eläkevakuutusmaksua on alennettava kustannuskilpailukyvyyn parantamiseksi lähemmäs yksityisen sektorin maksutasoa.
- Kunta- ja hyvinvointialueuudistajien sosiaalivakuutusmaksujen tulee määräytyä samoin perustein kuin yksityisillä työnantajilla.
- Yksityisen ja julkisen sektorin työeläkelainsäädäntö on yhdistettävä.

✓ **Työmarkkinoiden toimivuus ja työrauha tulee varmistaa**

- Yhteiskuntavaarallisia työtaisteluita koskeva lainsäädäntö on uudistettava. Kansalaisten henki, terveys ja omaisuus on turvattava kaikissa olosuhteissa. Siksi Suomeen tulee säätää potilasturvalaki.
- Laittomista työtaistelusta tuomittavia hyvityssakkoja on korotettava huomattavasti.
- Kunta- ja hyvinvointialueuudistajien itsenäistä neuvottelu- ja sopimustoimintaa tulee kunnioittaa palvelussuhteen ehtoja ja työvoimakustannuksia koskevissa kysymyksissä.

✓ **Työllisyysasteen pitää nousta 80 prosenttiin, jotta hyvinvointipalvelut, eläkkeet ja muu sosiaaliturva voidaan rahoittaa.**

- Työnantajien kynnystä ihmisten työllistämiseen tulee alentaa. Työlainsäädäntöä tulee tarvittaessa muuttaa esimerkiksi väljentämällä määräraikaitten työsuhteiden käytön perusteita.
- Sosiaaliturvaa on uudistettava nykyjärjestelmän pohjalta niin, että sosiaaliturvan syyperusteisuus ja vastikkeellisuus säilyvät. Sosiaaliturvajärjestelmän kustannuksia ei saa kasvattaa. Sosiaaliturvan kannustinloukkuja työn vastaanottamiseen on purettava.
- Työttömyysturvaa on porrastettava siten, että se kannustaa työn vastaanottamiseen.
- Työvoiman liikkuvuutta on parannettava.
- Kunnilla on oltava mahdollisuus järjestää työllisyyspalvelut niille tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. Tarpeettomasta sääntelystä on luovuttava.

Tavoite 2

Varmistetaan henkilöstön saatavuus

✓ **Toimivat kunta- ja hyvinvointipalvelut vaativat riittävää henkilöstöä. Osaajapula koskettaa laajasti kuntia ja hyvinvointialueita.**

- Henkilöstön kelpoisuusvaatimuksia ja henkilöstömitoituksia on arvioitava uudelleen erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä varhaiskasvatuksessa.
- Kelpoisuusehtojen kokonaisuudesta on käynnistettävä poikkihallinnollinen selvitys ja vaikutusten arviointi. Samalla on arvioitava, kuinka hyvin nykyinen koulutusjärjestelmä vastaa kelpoisuusvaatimuksiin. Tulosten pohjalta on ryhdyttävä toimenpiteisiin.
- Kunnille ja hyvinvointialueille on annettava nykyistä joustavampia mahdollisuuksia tuottaa palveluja alueellisen toimintaympäristön ja palvelutarpeiden ehdoilla.
- Koulutuksen aloituspaikkoja on lisättävä. Uudet paikat on kohdennettava henkilöstöpolusta kärsiville aloille ja alueille.
- Täydennys- ja muuntokoulutusmahdollisuuksia on kehitettävä ja parannettava.
- Työuria on pidennettävä. Työkyvyttömyyden ehkäisyyn ja työhyvinvoinnin edistämiseen on osoitettava riittävästi resursseja, ja eläkkeensaajien työntekoon on luotava kannustimia.
- Työperäistä maahanmuuttoa on lisättävä ja ulkomaalaisten työntekijöiden lupaprosesseja nopeutettava. Työvoiman saatavuusharkinnasta on luovuttava koko maassa.
- Kunta- ja hyvinvointialojen työelämän kehittämiseen on luotava rahoitusmekanismeja. Kehittämiseen ja innovointiin sekä johtamisen ja osaamisen kehittämiseen työpaikoilla tulee investoida.
- Ministeriöiden välistä yhteistyötä ja koordinaatiota tulee tiivistää kokonaisvaltaisen ratkaisun aikaansaamiseksi.

Lisätietoa www.kt.fi/hallitusohjelmatavoitteet

Suvi Oinonen, sidosryhmäasiantuntija
Puh. 09 771 2256
suvi.oinonen@kt.fi